

Formanden: Derefter har Indenrigsministeren Ordet for at fremsætte det for hans Vedkommende anmeldte Lovforslag.

Indenrigsministeren (Sigurd Berg): Det Lovforslag, jeg herved skal have den Ære at fremsætte for det høje Ting, er *Forslag til Lov om Ændringer i Valglov af 11. April 1920*. Naar ærede Medlemmer ser det Lovforslag, som vil blive omdelt paa deres Pladser, vil de faa det Indtryk, at dette Lovforslag er mere omfattende, end Tilfældet i Virkeligheden er. Men Grunden dertil er, at jeg har anset det for rigtigst at optrykke en Del af de Paragraffer, hvori der sker Ændringer, fremfor at komme med et Forslag, der siger, at i Paragraf den og den, Linie den og den, rettes det og det. I Virkeligheden omhandler Forslaget kun to Forhold; det ene er, at København og Frederiksberg foreslaas at skulle udgøre een Storkreds, og det andet er, at Partilisten udgaar og erstattes med en Bestemmelse, hvorefter det bliver Antallet af Kryds, der bliver afgørende for, hvilken Kandidat der udvælges, naar det er bestemt, hvor mange hvert Parti skal have.

Videregaaende Ændringer end disse to har jeg ikke anset det for rigtigt at bringe i Forslag, og ingen af disse Ændringer er af principiel Natur. Jeg har fundet det rimeligt, at Valgloven nu bliver prøvet ved Sommerens Valg, og at man saa gør den til Genstand for en Kommissionsbehandling, saa at man frit og indgaaende og alsidigt kan faa disse Spørgsmaal belyst og derefter overveje, hvorledes den fremtidige Valgordning skal være.

Hvad angaar Spørgsmaalet om at gøre København og Frederiksberg til een Storkreds, beder jeg erindret, at det oprindelig, da Forslaget blev fremsat, ikke var Hensigten at dele dem i 3 Storkredse. Den Omstændighed, at det alligevel fandt Sted, maa sikkert ogsaa siges med Rette at have vakt en ikke ringe Kritik. Det maa synes unaturligt ved en Lejlighed som denne at dele et Omraade, der hører saa nøje sammen som København og Frederiksberg. Man paaberaabte sig den Gang, at det væsentlig var Hensynet til Stemmeseddelsens Indretning, der var det afgørende, og ærede Medlemmer vil erindre, at man fra forskellige Sider under Forhandlingerne bestemt fralagde sig, at andre Hensyn skulde have gjort sig gældende. Jeg mener imidlertid, at man kan komme ud over denne Vanskelighed

og faa en Stemmeseddel, som meget vel kan bruges. De Vælgere, som er sig klart bevidst, at de vil stemme personlig, og ikke nøjes med at stemme paa Partiet eller paa Opstillingskandidaten i den paa-gældende Kreds, skal nok vide at finde det Navn, ved hvilket de vil sætte deres Kryds. Man kan have en Stemmeseddel, paa hvilken Partinavnet angives klart og tydeligt foroven, naturligvis med stærkt fremhævede Typer, og derefter Kandidaternes Navne, dog ikke nedenunder hinanden, men ved Siden af hinanden, saa at der bliver Lejlighed til at sætte sit Kryds bag det Navn, man ønsker at give For-trinet.

Det egentlige statistiske Materiale angaaende Valget vil jo senere blive fremlagt, men da det vil tage nogen Tid endnu at faa det frem, vil jeg oplyse, at Afvigelser i Stemmeafgivningen for Opstillingskandidaterne i hele Landet kun har været ca. 6 pCt.: i Hovedstaden 9 pCt., paa Øerne 4 pCt. og i Jylland 6 pCt. Men i Hovedstaden har det været meget forskelligt for de forskellige Partier, idet det har været ca. 2½ pCt. for Socialdemokratiets, ca. 12½ pCt. for de Konservatives, ca. 25 pCt. for de Radikales og ca. 30 pCt. for Venstres Vedkommende. Man vil altsaa se, at det i Virkeligheden vil være det københavnske Venstre, der har størst Interesse i, at Stemmeseddelen bliver saa omhyggelig indrettet som muligt, men jeg har den Tro, at ogsaa dette Parti vil finde, at den Stemmeseddel, jeg kan bringe i Forslag, vil vise sig at være tilstrækkelig godt indrettet for Vælgerne.

Det andet Spørgsmaal, som dette Lovforslag berører, angaar Partilisten. Det er ikke for meget sagt, og det vil sikkert ogsaa alle være villige til at erkende under Forhandlingerne, at Kravet om at komme bort fra denne Partiliste i Virkeligheden er meget udbredt blandt Befolkningen uden Hensyn til Partierne. Til Forsvar for den har man navnlig sagt, at det var en Maade, paa hvilken man kunde komme de smaa Kredse til Hjælp, og det skal ikke bestrides, at dette kunde lade sig gøre, hvor Partiernes Ledelse vilde tage dette Hensyn. Imidlertid blev denne Hensyntagen, hvad alle vi, der er kendte med dette Valgs Erfaringer, ved, meget betydelig indskrænket af Hensyn til selve Opstillingskredsene, idet enhver Kredsledelse naturlig vilde søge at værges sin Kandidat. Hertil kom yderligere, at det i Virkeligheden var meget tvivlsomt, hvad man forstod ved Partiet. Der staar i al Alminde-